

VISSCHERE, Emiel de (Ruddervoorde 11 december 1861 – Brugge 14 juni 1910).

Studeerde rechten aan de Katholieke Universiteit Leuven en doctoreerde er in 1886. Samen met onder meer Hector Lebon, Adolf Pauwels, Emiel Schiltz, Alfons Depla was De Visschere verantwoordelijk voor de heropleving van de katholieke Vlaamse studentenbeweging na de dood van Albrecht Rodenbach. Met Pauwels organiseerde hij de meest radicale elementen aan de universiteit, wat in mei 1886 uitmondde in de Vlaamsche Strijdersbond met onder meer Juliaan Delbeke, Victor Lambrecht, Hendrik Priem, August Laporta, Pauwels en Raf Verhulst. Onder impuls van De Visschere begeleidde deze organisatie de katholieke scholierenbeweging. Ook in de Landdagbeweging was De Visschere actief. Op de Antwerpse landdag van 1886 deed hij een oproep om de studentenbeweging bij te staan in de strijd voor de vernederlandsing van het onderwijs. Kort voor hij Leuven verliet in juni 1886 gaf De Visschere het eerste nummer uit van *De Vlaamsche Leeuw*, "Strijdtolk van het Vlaamsche Volk". Het blad stelde een radicaal Vlaams programma voorop.

Na het beëindigen van zijn studies vestigde De Visschere zich als advocaat te Brugge, maar hij bleef bedrijvig in de studentenbeweging. In december 1886 was hij medestichter en eerste hoofdman van de Oud-Hoogstudentenbond van West-Vlaanderen, bezieler achter de reorganisatie van de West-

Vlaamse scholierenwerking in de richting van taalpolitieke actie die zijn jongere Ruddervoordse dorpsgenoot Priem vanaf de paasvakantie 1888 op gang gebracht had. Het was geen toeval dat precies de Brugse scholieren nadien aan de spits stonden van de zich reorganiserende West-Vlaamse studentenbeweging. In 1890 was De Visschere trouwens een van de oprichters van het **Katholiek Vlaamsch Studentenverbond**; hij werd hoofdman voor West-Vlaanderen.

Te Brugge maakte De Visschere deel uit van het eind 1886 in de schoot van de katholieke partij opgerichte grievencomité **De Vrije Vlamingen**, dat de meest radicale flamingantistische vereniging van Brugge werd. In 1887 gaven De Vrije Vlamingen, met naast De Visschere ook nog Gustaaf Stock, Camiel Moeyaert en Eugene van Steenkiste, een eigen strijdblad uit onder de titel *De Klauwaert*. In april 1888 werd De Visschere uit de Brugse katholieke kring La Concorde gesloten omdat hij ervan verdacht werd in *De Klauwaert* op dit "verfranste nest" van de katholieke partij een scherpe aanval te hebben gericht. In 1890 stichtte hij de Vlaamsche Gildenbond die zich onder meer met de **Guldensporenvieringen** belastte. De Visschere was ook lid van de Sprekersbond, een christen-democratischgezinde groep, in maart 1891 opgericht door Van Steenkiste en nog hetzelfde jaar herdoopt in Christene Volkspartij. Alhoewel er geen verband is tussen deze groepering en de gelijknamige beweging van priester Adolf Daens uit Aalst, vindt men er toch de grondleggers in terug van het **daensisme** te Brugge, onder wie De Visschere zelf. Katholiek flamingantisme en christendemocratie zijn bij hem steeds hand in hand gegaan.

De Visschere was samen met **Kamiel van Caeneghem** ook een van de grondleggers en bestuurders van de in april 1891 opgerichte koepelvereniging van katholieke flaminganten, de **Vlaamsche Katholieke Landsbond**. In 1897 werd De Visschere er secretaris van deze organisatie.

Van 1895 tot 1899 was advocaat De Visschere gemeenteraadslid te Brugge. Hij spande zich in voor de invoering van het Nederlands in de Brugse gemeenteraad en kwam ook op voor de verdediging van de arbeidersklasse. Hij moest echter vaak opboksen tegen zijn conservatieve en Fransgezinde katholieke partijgenoten.

LITERATUUR: R. van Eenoo, *Een bijdrage tot de geschiedenis van de arbeidersbeweging te Brugge, 1864-1914* (IUCHG, Verhandeling IV, 1959); – H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse gedachte*, III, 1963; – L. Wils, *De oorsprong van de Kristen-Democratie. Het aandeel van de Vlaams-democratische stroming*, 1963; – L. Gevers, *Bewogen Jeugd. Ontstaan en ontwikkeling van de katholieke Vlaamse studentenbeweging (1830-1894)*, 1987; – K. Rotsaert, *Het Daensisme in West-Vlaanderen*, 1989; – F. van Campenhout, LDB, 1993.

ILLUSTRATIE(S), zie: West-Vlaanderen.

KOEN ROTSAERT